

[Alfred Jensen.]

er alt for trang. Det er vor Opfattelse, at de arbejdsløse, der her kommer i Betragtning, bør have fuld Arbejdsfortjeneste, bør have Mulighed for at opfylde deres Forpligtelser. Det er jo en kendt Sag, at en Mand, der har gaaet arbejdsløs gennem Aar, er kommet i Restance paa adskillige Omraader, med Skatten, han har stiftet Gæld, har slidt sit Tøj op — det er ganske vist mange Gange tilsyneladende ordentligt, men i Virkeligheden er det gaaet i Forfald, saaledes at den Dag, Arbejdet paabegyndes, vil Tøjet bogstavelig talt falde af Kroppen, da det ikke kan taale den mindste Anspændelse af Musklerne. Derfor vil de arbejdsløse være udsat for at skulle foretage adskillige Fornyelser, naar de skal begynde at arbejde. Vi andre, der har prøvet Arbejdsløshedsperioder gennem længere Tid, har prøvet at paabegynde Arbejdet efter de almindeligt gældende Regler til de tarifmæssige Betalinger og med den tarifmæssige Arbejdstid, ved, hvor lang Tid det varer, inden man nogenlunde kommer paa ret Køl igen paa Grund af Udgifter til de Ting, hvis Anskaffelse man har udsendt under Arbejdsløshedsperioderne for at klare dem, naar Arbejdet indtraadte. Det er derfor højst beklageligt, at denne Bestemmelse ikke er affattet saaledes, at de arbejdsløse, der her anvises Arbejde, faar den fulde Fortjeneste, ikke alene tarifmæssig Betaling i Arbejdstiden, men ogsaa tarifmæssig Arbejdstid.

Med disse Bemærkninger vil jeg udtale Haabet om, at Forslaget, som vi jo er klar over ikke vil ophæve Arbejdsløsheden, men som vil være en Hjælp til de arbejdsløse, vil blive hurtigt fremmet, saaledes at de arbejdsløse, der gaar i Forventning, snart kan komme til at tage fat og opnaa en Forbedring af deres Forhold.

Vanggaard: Der er to Spørgsmaal paa det sociale Omraade, som i høj Grad optager Sindene hos dem, der tænker samfundsmæssigt — derunder mener jeg dem, der tænker paa hele Samfundets Vel. Det ene Spørgsmaal er den mægtige Arbejdsløshed i Byerhvervene, og det andet er den store Mangel paa Arbejdskraft i vort Lands Hovederhverv. Det lyder jo paradoksalt, at der ikke skulde være Mulighed for en Udligning her, men alle ved, at man ikke har givet Landbruget økonomisk Evne til at betale den Lønning, der gives i Byfagene, og som det ligger i Øjeblikket, synes dette Forhold heller ikke at kunne forbedres, idet store Dele af Landbrugerne — de, der ejer Jorden —, naar da da ikke

har særlige Indtægtsmuligheder, særlige Produktioner, som gaar ind under Statsbeskyttelse, er i Færd med at blive forvandet til et Proletariat. Og saa læser vi endda i Organet for den højeste Oplysning, at vi her i Landet nu lever i en Højkonjunktur — uden Undtagelse!

Vi har i Dag 137 000 arbejdsløse, før Jul var vi oppe paa 142 000; det er jo en mægtig Hær, og Problemet, hvorledes vi skal stille os her, maa derfor ogsaa optage alle alvorlige Sind. At det ikke kan blive ved at gaa paa denne Maade, og at Arbejde er saa langt bedre end Understøttelse, ja, derom er vi sikkert alle enige. Men den Maade, hvorpaa Regeringens Lovforslag foreslaar Problemet løst, kan jeg ikke give min Tilslutning. Denne Lovgivning vil muligvis bevirke, at der bliver endnu større Mangel paa Arbejdskraft i vort Lands Hovederhverv, og denne Skævhed i Lovgivningen skulde man i alt Fald se at forhindre, hvor megen Interesse man end nærer for at faa en stor Del af de 137 000 i Arbejde. Jeg kan ikke komme bort fra, at i vort Naboland mod Øst, der ogsaa er socialdemokratisk styret, har man taget mindre teoretisk, mere praktisk paa denne Sag.

Jeg staar her med en Pjece, der er udsendt af Socialdepartementet i Sverige, og som hedder „Svensk Arbejdsløshedspolitik i Aarene 1914—35“. Den er ganske ny, udkommet i Fjor. Jeg vil meget anbefale enhver, der interesserer sig for disse Problemer, enhver, der er socialt interesseret, at sætte sig ind i, hvordan man tager paa denne Sag i vort Naboland. Dér fastslog i sin Tid Arbejdsløshedskommissionen følgende, som jeg med Formandens Tilladelse gerne vil oplæse:

„Ved Bestemmelsen af Lønningerne for Nødhjælpsarbejderne fastslog Arbejdsløshedskommissionen allerede fra Begyndelsen det Princip, at Lønningerne bør ligge under de for det aabne Arbejdsmarked gældende for at forhindre, at disse Arbejder konkurrerede med det aabne Arbejdsmarked om Arbejdskraften.“ Og dette fik enstemmig Tilslutning fra Rigsdagen ved Loven af 30. Juni 1933.

Man vil ikke ved Nødhjælpsarbejder trække Arbejderne bort fra det private Arbejdsmarked; man vil ved den nedsatte Fagforeningstakst give dem Interesse i at søge privat Arbejde. Om alt dette er man i Sverige enig, Socialdemokratiet og de borgerlige Partier. I Sverige har man tilladt forskellige Lønninger efter de forskellige Forhold i Kommunerne, medens det her skal være ganske ensartet. Dér